Téamaí le breithniú

Cumarsáid faoi alt 9 den Acht (Litreacha, ríomhphoist & cora poist)
Dualgais reatha faoin Acht:

- Cumarsáid a fhreagairt sa teanga ina bhfuarthas í;
- Faisnéis i scríbhinn nó leis an bpost leictreonach a eisiúint i nGaeilge nó go dátheangach.

1. I do thuairimse, an leor na dualgais seo, an bhfuil siad iomarcach nó an dteastaíonn leasú orthu?

Ceapaim gur cóir cumarsáid a fhreagairt sa teanga ina bhfuarthas í; na faisnéisí a eisiúint go dátheangach mar níl foclóir leathan i nGaeilge ag gach duine ar mhaith leis Gaeilge a úsáid.

Foilseacháin faoi alt 10 den Acht
Dualgais reatha faoin Acht:

- Doiciméid áirithe a fhoilsiú go comhuaineach i nGaeilge agus i mBéarla (m.sh. tuarascálacha bliantúla, cuntais iniúchta, tograí beartais phoiblí, ráitis straitéise srl.

2. I do thuairimse, an leor na dualgais seo, an bhfuil siad iomarcach nó an dteastaíonn leasú orthu?

Tá sé deacair orm smaoineamh ar sampla de na doiciméidí seo. Más doiciméidí iad a ~~thaighlear~~ a thaighean an pobal ba cóir iad a bheith comhuaineach.

Comharthaí, stáiseanóireacht & fógairtí taifeadta béil faoi na Rialacháin faoin Acht (I.R. Uimh. 391 de 2008)
Dualgais reatha faoin Acht:

- Cloí leis na Rialacháin maidir le húsáid na Gaeilge agus an Bhéarla ar chomharthaí, ar stáiseanóireacht agus i bhfógairtí taifeadta béil.

3. I do thuairimse, an leor na dualgais seo, an bhfuil siad iomarcach nó an dteastaíonn leasú orthu?

Bá cóir na comharthaí bóthair a bheith níos soiléire i nGaeilge. Dá mbeadh siad i nGaeilge ar na fearsaíd, níor gá an Béarla ar cor ar bith; bá cóir leanúint ar aghaidh leis an stáiseanóireacht. Tá na fógairtí taifeadta béil an tábhachtach.

Scéimeanna Teanga faoin Acht
Is iad na scéimeanna teanga croílár an Achta Teanga. Leagtar amach sna scéimeanna teanga an córas trína bhforbraíonn comhlachtaí poiblí a gcuid seirbhísí trí Ghaeilge thar thréimhse ama. Is trí na scéimeanna teanga a dhéileáiltear le húsáid na Gaeilge ar shuíomhanna gréasáin, ar bhileoga, ar bhróisiúir, ar fhoirmeacha, trí sheirbhísí teileafóin, trí sheirbhísí idirphearsanta eile, trí sheirbhísí ar líne srl.

7. I do thuairimse, an bhfuil liosta na gcomhlachtaí poiblí faoin Acht cuí nó an dteastaíonn leasú sa réimse seo?

Ceapaim go bhfuil sé cuí. Bá cóir Gaeilge níos fearr a bheith ag baill na comhlachtaí seo. Ní airím gur feidir leis an Garda Síochána nó fiú an phost mann a ngnó a dhéanamh trí Ghaeilge.

Oifig an Choimisinéara Teanga

Is faoin Acht a bunaíodh Oifig an Choimisinéara Teanga. Is é príomhról na hOifige ná monatóireacht a dhéanamh ar chur i bhfeidhm an Achta.

8. I do thuairimse, an bhfuil cumhachtaí agus feidhmeanna na hOifige sin dóthanach nó iomarcach agus an dteastaíonn leasuithe orthu?

Ní h-eol dom cad iad na cumhachtaí nó na feidhmeanna sin. Tá an monitóireacht déanta ach níl mé cinnte go bhfuil an Stát ag déanamh aon fheabhas de réir na tonthaí.

Go ginearálta

9. An bhfuil leasuithe eile a mholfá ar an Acht le cinntiú gur reachtaíocht í atá oiriúnach agus cuí dá feidhm?

Níor leigh mé an Acht. Ceapaim gurb-é an pacomh ceist nó an Sum atá ag daoine sa Ghaeilge. Tá sé le fís chun iad a mhéadú.

10. Céard iad na seirbhísí trí Ghaeilge a bhfuil éileamh agat féin orthu ó chomhlachtaí poiblí nó an gceapann tú gur cheart tosaíocht a thabhairt dóibh?

Cáin Ioncaim, Comhairle Contae, Seachadadh an phoist, daoine a bhíonn ag freagairt an fóin, Cáin Chairr, Seadas Seirbhísí Stáit, seirbhís ar na busanna, seirbhís ó dhoctúirí, ó fiacloirí.

11. Céard iad na constaicí nó na deacrachtaí a fheictear duit a bhaineann le seirbhísí ar chomhchaighdeán a sholáthar i nGaeilge ag comhlachtaí poiblí?

Nach bhfuil an Gaeilge go maith ag na daoine ag obair ins na Seirbhísí sin 7 gur cuma leo faoi Ghaeilge.

12. Céard iad na leasuithe a mholfá ar an Acht le forbairt a dhéanamh ar sheirbhísí Stáit trí Ghaeilge ar bhonn éifeachtach agus éifeachtúil ó thaobh costais de?

Níl meon dlíthiúil agam. I gcomparáid leis an gcostas ar seirbhís a dhéanamh trí Bhéarla is beag ar fód a chailtear ar ghaeilge. Bá cóir na fíoraíocht faoi seo a cur in iúl go soiléar.